

Submission 65

'Het wondertoneel van de natuur' in de Universiteitsbibliotheek van Wrocław

Joanna Skubisz

Universiteit van Wrocław, Wrocław, Polen

Titel: 'Het wondertoneel van de natuur'. Nederlandse natuurwetenschappelijke werken uit de zeventiende en achttiende eeuw in Wrocław

Vraagstelling

In 2020 vond in Kraków (Polen) een tentoonstelling plaats onder de titel *Plants and animals. Atlases of natural history in the age of Linnaeus*. Er werden achttiende-eeuwse botanische en zoölogische werken gepresenteerd waaronder die van Nederlandse auteurs. Dit evenement gaf me de aanzet tot een onderzoek naar dit soort boeken verzameld in de Universiteitsbibliotheek van Wrocław (Polen). De bibliotheek in Wrocław bezit een rijke collectie van *neerlandica*, waaronder ook zeventiende- en achttiende-eeuwse publicaties over de natuurwereld. In deze groep noemen de catalogi ruim twintig Nederlandstalige werken. Mijn vraagstelling is: in hoeverre zijn deze drukken een afspiegeling van wetenschappelijke en culturele contacten tussen de oude Nederlanden en het vroegere Duitstalige Neder-Silezië.

Uitwerking

In mijn bijdrage zal de aandacht worden gevestigd op botanische en zoölogische werken uit de Wrocławse collectie die zowel oorspronkelijk in het Nederlands zijn ontstaan als in deze taal werden vertaald. Er worden types en thema's van geselecteerde publicaties gepresenteerd. Bovendien poog ik de geschiedenis van deze boeken te onderzoeken. Op welke manier kwamen ze naar Silezië en om welke reden? Wat was de rol van particuliere Silezische boekenverzamelaars uit de zeventiende en achttiende eeuw in dit proces, en welke rol speelden de bibliotheken van onderwijsinstellingen, zoals onder meer die van het Zoölogische instituut van de negentiende-eeuwse *Universität Breslau*. In zoverre het zou kunnen, wil ik dus de lotgevallen van de gekozen boeken reconstrueren.

Conclusie

Naar verwachting zal duidelijk worden hoe de Nederlandstalige botanische en zoölogische boeken als een intercultureel en interdisciplinair onderzoeksobject kunnen worden behandeld. Er worden ook wederzijdse invloeden aangetoond die in de Europese wetenschap en tussen diverse culturen bestonden. Daarbij krijgt men ook zicht op de manier waarop de Nederlandstalige natuurwetenschappelijke drukken, specifiek die over plant- en dierkunde, buiten het Nederlandse taalgebied – in Wrocław en in de regio - functioneerden.